

غفاری، ابوالفضل (۱۳۹۳). اخلاق و تربیت اخلاقی از منظر رویکرد دل‌مشغولی: جایگزینی برای رویکرد کولبرگی. مجموعه سمینارهای تخصصی تعلیم و تربیت اسلامی. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.

اخلاق و تربیت اخلاقی از منظر رویکرد دل‌مشغولی: جایگزینی برای رویکرد کولبرگی

دکتر ابوالفضل غفاری^۱

تاریخ ارائه سمینار: آذر ماه ۱۳۸۷

چکیده:

در این مقاله سعی شده است ضمن بررسی و مرور دیدگاه کولبرگی، زمینه لازم برای معرفی رویکرد اخلاقی دل‌مشغولی که یکی از پرطرفدارترین رویکردهای معاصر در مورد اخلاق و تربیت اخلاقی است، فراهم شود. بر این اساس، پس از معرفی مکتب تکلیف‌گرایی، که زیربنای فلسفی دیدگاه کولبرگ محسوب می‌شود و پس از مروری بر مکتب عاطفه‌گرایی که زیربنای فلسفی دیدگاه دل‌مشغولی به شمار می‌رود، رویکرد دل‌مشغولی در اخلاق به اجمال معرفی شده است و در ادامه با استفاده از دیدگاه‌های بزرگ‌ترین مدافعان کنونی اخلاق دل‌مشغولی، این رویکرد معاصر توصیف شده است. مقایسه رویکرد کولبرگی و رویکرد دل‌مشغولی و نیز رویکردهای مردانه و زنانه در اخلاق، به دنبال این بخش آمده است. در انتها چهار مولفه مهم تربیت اخلاقی از منظر رویکرد دل‌مشغولی (یعنی سرمشق‌دهی، گفتگو، تکلیف و تأیید) مورد اشاره واقع شده‌اند.

واژه‌های کلیدی: تکلیف‌گرایی، عاطفه‌گرایی، فمینیسم، طبیعت‌گرایی عمل‌گرا، کولبرگ، گیلیگان، نادینگرز، دل‌مشغولی

۱. استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

